

Господи вседержителю, Боже Отцъ нашихъ, помилуй насъ, оубльши и помилуй.

Ликъ: Гди, помилуй.

Помилуй насъ, Боже, по величїи милости твоѣй, помилуй насъ, оубльши и помилуй.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Молитва прилежнаго моленїа:

Гди Боже нашъ, прилежное єе моленїе прїимѣ ѿ твоихъ рабъ, и помилуй насъ по множеству милости твоѣй, и щедроты твоѣ низпосли на ны, и на всѣ люди твоѣ, чающыя ѿ тебе богатыхъ милости.

Ѹще молимъ ѡ господїне нашемъ Блаженнѣйшемъ митрополитѣ (имя рекъ) [ѡ господїне нашемъ (высоко-) Превосвщеннѣйшемъ (имя: илї: (имя рекъ)], и всѣи ко Хрїстѣ братїи нашей.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Ѹще молимъ ѡ братїахъ нашихъ, свщенницехъ, свщенномонашехъ, и всѣмъ ко Хрїстѣ братствѣ нашемъ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Ѹще молимъ ѡ странїе нашей, правителехъ и воннствѣ еѣ, да тїхоє и безмолвное житїе поживемъ во всѣмъ благочестїи и чистотѣ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

Ѹще молимъ ѡ блаженныхъ и прїснопамятныхъ, свтѣйшихъ патрїарсехъ православныхъ, и создателехъ свтѣгѡ храма сего [имя: , и ѡ всѣхъ преждепочившихъ Отцехъ и братїахъ, здѣ лежащихъ и покаявъ, православныхъ.

Ликъ: Гди, помилуй. (Трижды.)

БЖЕСТВЕННАЯ ЛІТУРГІА ИЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГѠ БАСІІА ВЕЛІКАГѠ.

Božská liturgie svatého Basila Velikého

**ЧИНЪ
СВАЩЕННЫА И БЖЕСТВЕННЫА ЛІТЪРГІА
ИЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГѦ
ΒΑΣΙΛΙΑ ΚΕΛΙΚΑΓΩ,
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΑ ΒΕΣΑΡΙΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΗΣΚΙΑ.**

Хотѣи свашченникъ бжественное совершати тайнодѣяствіе, долженъ ѣсть перѣче оубо примиренъ быти со всѣми, и не имѣти что на кого, и сердце же, ѣлика біла, ѿ лѣкавыхъ влостіи помысловъ, воздержати же съ вечера, и трезвѣтиса даже до времени свашченнодѣяствіа. Времени же настѣавшъ, повнегда совершати ѡбычный предстоѣтелю поклонъ, вхѡдитъ въ храмъ: и соединивъ со діакономъ, творѣтъ къспѣ къ востѡкъ предъ стѣими двѣрьми поклонѣніа три.

Тѣже глѣтъ діаконъ: Бѣгословѣи владыко.

Сщеникъ: Бѣгословенъ бѣхъ нашъ, всегда, нынѣ и прѣсно, и во вѣки вѣкѡвъ, ѡмнѣнь.

Начинаетъ глаголати діаконъ: Црѣю нѣный: Трисѣѡе. По Оѣе нашъ:

Сщеникъ: Иѡко твое ѣсть црѣтво:

Тѣже глаголютъ:

Помѣлѣи насъ гдѣи, помѣлѣи насъ: вѣликаго во ѡвѣста недоумѣюще, іію ти мѣтвѣ ѡко вѣцѣ грѣшнѣи прнносимъ: помѣлѣи насъ.

Слѡва:

Гдѣи, помѣлѣи насъ, на тѣ во оуповѣхомъ, не прогнѣвайса на ны сѣлѡ, ниже помани беззаконіи нашихъ: но прѣзри и нынѣ ѡко вѣгѡвъ нашихъ. Ты во ѣси бѣхъ нашъ, и мы людіе твоѣ, вси дѣла рѣкъ твоѣю, и ѡма твое прѣзѣваемъ.

Діакон, одложив по окурованіи кадиделниці на její мѣсто, прѣиде ке кнѣзи, склоніи голову, држе орар трѣми прсты правце, указује јим на сватѣ евангеліум а праві:

Пожењей, владыко, звѣстоватеље сватѣго апоштолѣ а евангелісты (јмѣно)!

Кнѣз, жењаје ho, ді: Бѡх на прѣмлувы сватѣго слavnѣго, вшехвалнѣго апоштолѣ а евангелісты (јмѣно) дејж тобѣ глас звѣстовати мѡцѣ великою, абы се наплнило евангеліум немилејшѣго Сѣна јего, Пана нашѣго Јежѣше Крѣста.

А подѣвѣ му сватѣ евангеліум.

Діакон: Amen. А поклонив се сватѣму евангеліу, везме је а vychѣзѣ сватѣми дѣвѣми; спѡлу с нѣм јде од севернѣи дѣвѣи на мѣсто чтені свѣтлонош. Діакон се поставі на амѡнѡнѡ или мѣстѣ урѣченѣм (на амѡнѡну предъ сватѣми дѣвѣми се чте евангеліум чѣлем к лиду; чте-ли се упрострѣд чрѣму, пак чѣлем к олтѣри).

Кнѣз (2. діакон) стојі предъ сватѣм прѣстоѣм, глѣдѣ к зѣпаду (к лиду) а зѡлѣ:

Велемѡдрѡст! Повзнесме се а послышме сватѣ евангеліум!

Кнѣз жењѣ лид: Pокој вшем.

Вѣрѣци: I духу тѣему.

Діакон: Od ... сватѣ евангелнѣи чтені.

Вѣрѣци: Слѣва тобѣ, Pane, слѣва тобѣ.

Кнѣз (2. діакон): Pозор мѣјме! (А прѣдчѣтѣ се з евангеліа.)

По укѡнчені евангеліјнѣи чтені ді кнѣз, жењаје діакѡна:
Покѡј тобѣ, звѣстѡјіциму.

Вѣрѣци: Слѣва тобѣ, Pane, слѣва тобѣ.

Діакон прѣчѣзѣ сватѣми дѣвѣми до олтѣре а одѣвѣдѣ сватѣ евангеліум кнѣзи, ктерѣ је полѣбі а поставі на сватѣ прѣстѡл зѣ антѣмѣнс.

Нѣслѣдује прѡмлува кнѣзе к вѣрѣцим (кѣзѣні тѣж мѡже бѣтѣ аѣ ке кѡнці сватѣ литургіе по заамѡновѣ молѣтѣбѣ). Кѣже се на амѡнѡну.

Пѡтѣ је мѡжно заврѣтѣ сватѣ дѣвѣ. Діакон вѣјде севернѣими дѣвѣми (нені-ли кѣзѣні нѣдѣ по евангеліу, подѣвѣ евангеліѣр кнѣзи вѣ сватѣх дѣвѣрѣх а сѣм зѡстѣвѣ прѣд нѣми на солеји), стѣне на обѡыклѣм мѣстѣ прѣд сватѣми дѣвѣми, поклонив се а прѣжењѣнав, ді, држе орар трѣми прсты правѣ рѡкы:

Ektenie vroucї

Rceme вшѣхнѣи з целѣ душе а з целѣ мѡсли сѣе rceme!

Благословѣ, владыко, благовѣстителя святаго апостола и евангелиста
(*Има рекх*).

Сщ҃енник, знаменѣа ѿдѣ, глаголетъ:

Богъ, молитвами святаго, славаго, всехвальнаго апостола и
евангелиста (*Има рекх*) да дарятъ тебе глагола благовѣстующемъ сіюю
многую, во исполненіе евангеліа возлюбленнаго сына своего, Господа
нашего Иисуса Христа.

И подаетъ ѿмъ отъ ѿліе.

Діаконы же рекх: *Аминь.*

И поклонивъ сватомъ евангелію, возметъ ѿ, и ижедъ сватыми дверями,
предходяцими ѿ лампадами, приходитъ и стонтъ на амвонѣ, или на
оученичѣмъ мѣстѣ.

Иерей же, егда предъ сватого трапезою и зръ къ западъ, возглашлетъ:

Премъдростъ, пророчи, оубльшимъ сватаго евангеліа.

Тяже свщ҃енникъ: **Миръ всѣмъ.**

Лодіе: И дѣхови твоемъ.

Діаконы: **Ѹ** (*Има рекх*) сватаго евангеліа чтеніе.

Лікх: Слава тебе, Господи, слава тебе.

Свщ҃енникъ: **Вонмемъ.**

Иже же сътъ два діакона, то едних да глаголетъ:
Премъдростъ, пророчи... Тяже, и: **Вонмемъ.**

Исполнишѣа ѿлію, глаголетъ сщ҃енникъ: **Миръ ти, благовѣстующемъ.**

Лікх: Слава тебе, Господи, слава тебе.

И шедъ діаконъ даже до стѣихъ дверей, ѿдаетъ отъ ѿліе сщ҃енникъ, и за-
творяютъ пакн стѣиа двери. Діаконъ, стѣих на обычнѣмъ мѣстѣ,
начинаетъ сіце:

Рцемъ вси ѿ всеа дѣши, и ѿ всего помышленіа нашего рцемъ.

Лікх: Гди, помилѣи.

Božská liturgie svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské

Proskomidie

Kněz, který hodlá vykonat službu Božských Tajin, se má dříve smířit se všemi a nemít nic proti komukoliv, má chránit srdce jak možno od zlých myšlenek, být zdrženlivým a střízlivým od předvečera až do času služeb Božích. V ustanovený čas se kněz i diákon postaví před svatými dveřmi oltáře a učiní společně, žehnajíce se, tři poklony k východu. Potom praví:

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův, amen.

Diákon: Králi nebeský... (*Následuje Trisagion až po Otče náš.*)

Kněz: Neboť tvé jest království...

Potom říkají oba:

Smiluj se nad námi, Pane, smiluj se nad námi, neboť žádné omluvy nevědouce, tuto modlitbu tobě, jako Vládci svému, my hříšníci přinášíme: smiluj se nad námi.

Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu.

Pane, smiluj se nad námi, neboť v tebe doufáme; nehněvej se na nás velmi, aniž rozpomínej se na hříchy naše, ale pohleď i nyní jako milosrdný na nás a zbav nás nepřátel našich; neboť tys Bůh náš a my lid tvůj, všichni dílo rukou tvých a jméno tvé vzýváme.

I nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

и́ ны́нѣ:

Мнѡсердїа двѣри ѿверзи намъ, благословенна Бже, надѣющїица на тѣ да не погнѣнемъ, но да и́збавимца твою ѿ вѣдъ: ты бо єси спасѣнїе рода хрїстїанскаго.

Таже ѿходатъ ко и́конѣ хрїтовѣ и́ целуютъ ю, глаголюще:

Пречѣтомъ твою образъ покланѣемца благїи, просяще процѣнїа прегрѣшенїи нашихъ, Хрїте Бже: волею бо благоволила єси плочїю взыти на крѣтъ, да и́збавиши, таже создала єси, ѿ работы вращїа. Тѣмже благодарственнѡ копїемъ ти: радостнѡ исполнила єси всѣ, спїсе нашихъ, пришедый спастнѡ мїръ.

Таже целуютъ и́ и́конѣ вѣы, глаголюще тропарь:

Мнѡсердїа сщци источникъ, милости сподоби насъ Бже, прїзри на людѣ согрѣшншыа, гави тако приенѡ силъ твою: на тѣ бо оуповающе, радшеа, копїемъ ти, тако иногда Гавриила безплотныхъ архїстратїгъ.

Таже приклонше главѣ, глѡтъ єиѡ молище:

Гдѣ, низпослаи рѣкъ твою съ высотѣ стѣгѡ жнлїица твоегѡ, и́ оукрѣпи мѧ въ предлежащю славу твою: да неосудѣннѡ предстанѣмъ стѣшномъ прѣтолѣ твою, и́ безкрѡвное свѣщеннодѣнствїе совершѣ. Тако твою єсть сила и́ слава, во вѣки вѣковъ. ѿмїнь.

Таже творятъ и́ къ и́конѣмъ поклоны по єдиномъ, и́ тако ѿходатъ въ жертвенникъ, глаголюще:

Енидѣ въ домъ твоѣ, поклонїеца ко храмѣ стѣомъ твою въ стѣтѣ твою. Гдѣ, настави мѧ правдою твою, врагъ моихъ ради исправи предъ тобою пѣть мою. Тако несть ко оукрѣтѣмъ нѣх истинны, сердце нѣх сретно, грѣх ѿвертѣ гортань нѣх, азѣки свои ми льщахѣ. Сздѣ нѣмъ Бже, да ѿпадѣтъ ѿ мыслей своихъ, по мнѡжествѣ нечестїа нѣх и́зрїни ѿ, тако прегорчиша тѣ Гдѣ. И́ да возвеселѣтеца всѣ оуповающїи на тѣ, во вѣки возрадуютца, и́ веселиши.

Žalmista: Čtení z listu svatého apoštola ... (Čtení ze skutků apoštolských... Apod.)

Diákon: **P**ozor mějme!

Žalmista čte epištolu. (Kněz se může posadit na své sedátko v oltáři.)

Mezitím diákon vezme kadidelnici a kadidlo, přichází ke knězi a přijav od něho požehnání, okužuje svatý prestol, celý oltář, svaté dveře, svaté ikony, kněze a lid.

Kněz (po ukončení čtení epištolu): Pokoj tobě!

Žalmista: I duchu tvému.

Po přečtení apoštola se zpívá „alleluja“ (s příslušnými verši).

Diákon: **V**elemoudrost! (Toto zvolání jen říkají-li se verše na alleluja.)

Věřící: Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz stojí před svatým prestolem a říká tiše modlitbu před čtením evangelia:

Rozsvít v srdcích našich, lidumilný Vládce, nehynoucí světlo božského poznání svého a otevři duchovní oči naše k chápání evangelijních hlásání tvých; vlož v nás též bázeň blahoslavených přikázání tvých, abychom všechny tělesné žádosti přemáháme, duchovní život vedli, myslíce a činíce vše, v čem máš zalíbení. Neboť tys osvěcení duší i těl našich, Kriste Bože, a tobě slávu vzdáváme, s bezpočátečným Otcem tvým a nejsvětějším i blahým a oživujícím Duchem tvým, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

И пакѣ діаконъ: **К**ОНМЕМЪ.

апостола же чтѣмъ, алаиа же пѣваемъ, діаконъ пріемъ кадильницъ и дѣлїамъ, приходитъ ко екациѣнникъ, и пріемъ благословенїе ѿ него, кадитъ екачїю трапѣзѣ ѡкрестъ, и олтѣрь вѣсь, и ециѣнника.

И пакѣ же испѣваншѣся, глаголетъ екациѣнникъ: **М**ірѣ чїи.

И чтѣцъ: И дѣхови твоемъ.

Діаконъ: **П**ремъдростъ.

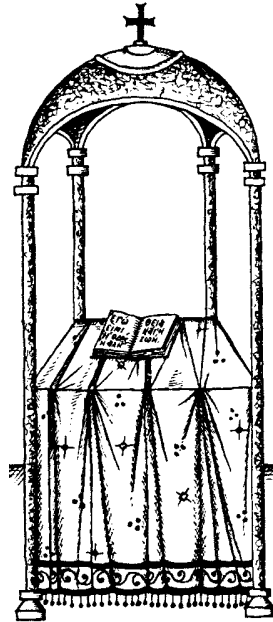
И чтѣцъ: алаиа.

Ециѣнникъ же, стоѣ предъ стѣною трапѣзою, глаголетъ мѣтвѣ сїи.

Молїтва прѣжде євангелїа:

Козїаи въ сердцахъ нашихъ, человекѣколюбче Владыко, твоєгѣво бога разумїа нечлѣнный свѣтъ, и мыслєнныа наши ѿкєрзи ѡчи, ко євангелїєскїхъ твоїхъ проповѣданїи разумѣнїе. Вложїи въ насъ и стѣрахъ блаженныхъ твоїхъ заповѣдей, да плѣтєскїа похѣти всѣа поправше, дѣховное житєльство проїдемъ, всѣа їаже ко благоугодїенїю твоемъ, и мѣдрєствѣюще и дѣюще. Ты бо єси проєвѣщенїе дѣшїхъ и члѣєсѣ нашихъ, Хрїстѣ Боже: и члѣє слава возсылаемъ, со безначальнымъ твоимъ ѡтцѣмъ, и всєсвѣтымъ и блгїмъ и живѣотворѣщнмъ твоимъ дѣхомъ, нынѣ и прїснѣ, и во вѣки вѣкѣвѣ. Амїнь.

Діаконъ же, кадильницъ вложївъ на ѡбычноє мѣсто, приходитъ ко ециѣнникъ, и подклонївъ ємъ главѣ своєй, держѣ оларѣ крайнїми пєрєты и ѡказѣа на стѣє євѣїє, глаголетъ:

Врану milosrdenství otevři nám, požehnaná Bohorodice, abychom doufajíce v tebe nezhyňuli, ale osvobozeni byli tebou od všeliké bídy; ježto jsi spása pokolení křesťanského.

Nato odejdou k ikoně Kristově a říkají:

Přečistému obrazu tvému klaníme se, Blahý, prosíce za odpuštění hříchů svých, Kriste Bože; neboť tys ráčil dobrovolně tělem vstoupiti na kříž, abys vysvobodil z otroctví nepřítele ty, jež jsi byl stvořil. Proto vděčně voláme k tobě: Radostí naplnil jsi vše, Spasiteli náš, přišed spasit svět.

I žehnajíce se, políbí ikonu Krista. — Potom odcházejí k ikoně Bohorodice, říkajíce:

Jsouc milosrdenství pramen, rač slitovati se nad námi, Bohorodice! Shlédni na lid hříšný, zjev jako vždy moc svou. Neboť v tebe doufajíce, k tobě, jako kdysi Gabriel, beztělesných vrchní vojevůdce, voláme: Raduj se!

I žehnajíce se, líbají ikonu Bohorodice. — Poté se postaví uprostřed, skloní oba hlavu a kněz říká tuto modlitbu:

Hospodine, vztáhni ruku svou s výsosti svatého sídla svého a posilni mne k nastávající službě tvé, abych, stana před strašným trůnem tvým, nekravovou obětí neodsouzeně vykonal. Neboť tvá jest moc i sláva, na věky věkův. Amen.

Nato se oba pokloní též lidu a odcházejí do oltáře, řkouce:

Vejdu do domu tvého a klaněti se budu svatému chrámu tvému v báni tvé. Hospodine, veď mne ve spravedlnosti své; pro nepřátele mé spravuj před sebou cestou mou; neboť není v ústech jejich pravdy, srdce jejich je daremné, hrobem otevřeným je hrdlo jejich, jazykem svým klamou. Sudiž je, Bože, nechať padnou od úmyslů svých, pro množství nešlechetností jejich zavrhni je, neboť odporní jsou tobě, Hospodine. I ať rozveselí se všichni, kdož doufají v tebe, na věky ať se radují, a ty přebývati budeš v nich; i ať honosí se tebou všichni, kdož milují jméno tvé. Neboť ty žehnáš spravedlivému, Hospodine, a štítem zalíbení korunoval jsi nás.

ѦА ВЪ НІХЪ, ꙗ ПОХВАЛАЧЕА Ѡ ЧЕБѢ ЛЮБАЦІИ НМА ЧКОЕ. ꙖКѠ ЧЫ
БЛАГОСЛОВІШИ ПРАВЕДНИКА, ГДН. ꙖКѠ ѠРЪЖІЕМЪ БЛАГОВОЛЕНІА
ВЪНЧАЛЪ ѢСН НАСЪ.

ВШЕДШЕ ЖЕ ВО СВАТІАНИЦЕ, ЧТОРАЧЪ ПОКЛОНЫ ТРИ ПРѢДЪ СТОЮ ТРАПЕЗЮ, ꙗ
ЦЕЛЮЧЪ СТОЕ ѢВЛЕ ꙗ СТОЮ ТРАПЕЗЪ. ТАЖЕ ПРІЕМЛЮЧЪ ВЪ РЪКИ СКОА КІИЖДО
СТІХАРЬ СВОЙ, ꙗ ЧТОРАЧЪ ПОКЛОНЫ ТРИ КЪ ВОСТОКУ, ГЛАГОЛУЧЕ ВЪ СЕБѢ КІИЖДО:

БЖЕ, ѠЧНОУТИ МА ГРЕШНАГО ꙗ ПОМІАДНІ МА.

ТАЖЕ ПРИХОДИЧЪ КЪ СВАЦЕННИКУ ДІАКОНЪ, ДЕРЖА КЪ ДЕСНОЮ РЪЦЕ СТІХАРЬ СО
ѠРАРЕМЪ, ꙗ ПОДКЛОНИКЪ ѢМЪ ГЛАВЪ, ГЛАГОЛУЧЪ:

БЛГОСЛОВИ, ВЛАДЫКО, СТІХАРЬ СО ѠРАРЕМЪ.

СЦЕННИКУ ГЛАГОЛУЧЪ:

БЛГОСЛОВЕНЪ БГЪ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ ꙗ ПРИСНО, ꙗ ВО ВѢКИ ВѢКЮВЪ.

ТАЖЕ ѠХОДИЧЪ КЪ СЕБѢ ДІАКОНЪ, ВО ѢДИНЪ СТРАНЪ СВАТІАНИЦА, ꙗ ѠБЛАЧИЧЕА ВЪ
СТІХАРЬ, МОЛАСА СЦЕ:

ВОЗРАДУЕЧЕА ДУША МОА Ѡ ГДѢ, ѠБЛЕЧЕ ВО МА КЪ РІЗЪ СПАСЕНІА, ꙗ
ѠДЕЖДЕЮ ВЕЕЛІА ѠДѢА МА: ꙖКѠ ЖЕНИХЪ ВОЗЛОЖИ МИ ВЪНЕЦЪ, ꙗ ꙖКѠ
НЕВѢСТЪ ѠУКРАСИ МА КРАСОТОЮ.

ꙗ ѠРАРЬ ѠВѠ ЦЕЛОВАВЪ, НАЛАГЕЧЪ НА ЛѢВОЕ РАМО.

НАРЪКАВНИЦЫ ЖЕ НАЛАГАА НА РЪКИ, НА ДЕСНОЮ ѠВѠ, ГЛАГОЛУЧЪ:

ДЕСНИЦА ЧКОА, ГДН, ПРОСЛАВИСА КЪ КРЕПОУТИ: ДЕСНАА ЧКОА РЪКА, ГДН,
СОКРЪШИ ВРАГИ, ꙗ МНОЖЕСТВОМЪ СЛАВЫ ЧКОЕА СТЕРАХ ѢСН СЪПОУТАЧЫ.

НА ЛѢВЮ ЖЕ, ГЛАГОЛУЧЪ: РЪЦЕ ЧКОИ СОТВОРИЧЕЧЕ МА ꙗ СОЗДАЧЕЧЕ МА.
ВРАЗУМИ МА, ꙗ НАЗЧЕА ЗАПОВѢДЕМЪ ЧКОИМЪ.

ТАЖЕ ѠШЕДЪ КЪ ПРЕДЛОЖЕНІЕ, ѠУТОУВЛАЧЕЧЪ СЦЕННАА. СТОЮ ѠВѠ ДІАКОНЪ ПОС-
ТАВЛАЧЕЧЪ Ѡ ШЮЮ СТРАНЪ, ПОТІРЪ ЖЕ, ѢЖЕ ѢСЧЪ СТОЮ ЧАШЪ, Ѡ ДЕСНОЮ, ꙗ
ПРѠЧАА СХ НИМИ.

СЦЕННИКУ ЖЕ СЦЕ ѠБЛАЧИЧЕА: ПРІЕМЪ СТІХАРЬ ВЪ ЛѢВЮ РЪКУ, ꙗ ПОКЛОНИВСА
ТРИЖДЫ КЪ ВОСТОКУ, ꙖКОЖЕ РЕЧЕА, НАЗНАМЕНЕЧЕЧЪ ГЛАГОЛА:

БЛГОСЛОВЕНЪ БГЪ НАШЪ, ВСЕГДА, НЫНѢ ꙗ ПРИСНО, ꙗ ВО ВѢКИ ВѢКЮВЪ,
АМИНЬ.

ТАЖЕ ѠБЛАЧИЧЕА, ГЛАГОЛА:

Nato diákon (není-li diákon, pak se toto vynechává) vychází svatými
dveřmi z oltáře a ukazuje orarem nejprve na ikonu Kristovu, volá:

Hospodine, spasiž zbožné a vyslyš nás.

Diákon se obrací k lidu a provolává:

Až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Věřící lid zpívá Trojsvatou píseň:

Svatý Bože, svatý Silný, svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi (*tříkrát*).
Sláva Otci, i Synu, i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.
Amen. Svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi. Svatý Bože, svatý Silný,
svatý Nesmrtelný, smiluj se nad námi.

Za zpěvu kněz i diákon říkají také „trisagion“, společně činíce poklony
před svatým prestolem.

Na Zjevení Páně a na velkou sobotu se místo „trisagion“ zpívá: „Kteřížkoli
v Krista pokřtěni jste, Krista jste oblekli. Alleluja.“

Pak praví diákon knězi:

Poveliž, vладыko!

Nato se odebírají k hornímu místu. Kněz cestou říká:

Požehnaný, jenž se běře ve jménu Páně.

Diákon: Požehnej, vладыko, horní trůn!

Kněz: Požehnaný jsi na trůně království svého, jenž na cherubí-
nech spočíváš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Po dokončení pěni „trisagia“ praví diákon, který vyšel před svaté dveře:

Pozor mějme!

Kněz (žehnaje lid): Pokoj všem.

Žalmista:

Diákon: **V**elemoudrost!

Žalmista čte prokimen z žalmu Davidova.

Diákon (po ukončení zpěvu prokimen): Velemoudrost!

Ὁσυχάζουσα ἡ τροπαιὸν, προσήδοντι διάκονοι ἐκ τῶν κειμένων, ἢ ποικίλων ὀραμάτων, πρῶτον οὐκ ἔστιν ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία:

Гдн, спашè благочестнвыа, ἢ οὐлышн ны.

Тажè наводнтъ, глагола ко вѣстоуцымъ велегаеню:

И ко вѣки вѣкѡвъ.

Ликъ: ѿмннъ.

Прѣвѣмъ же трисвѣтомъ, глаголютъ ἢ сѣми, ἱерей же ἢ διάκονοι, трисвѣтѣ, творѣще крѣпкѣ ἢ поклоны три предъ сѣою трапѣзою.

На вѣоблѣннѣ ἢ въ великѡю же свѣтѡтъ поютъ (вмѣстѣ же трисвѣтѡ) сѣ: ѿлицы ко хрѣта крѣститеа, ко хрѣта велекѡститеа: ѿмнѡ.

Тажè глаголетъ διάκονοι ко ἱерейо:

Повелн, владыко.

ἢ ѡходнтъ къ горнемъ мѣстѣ, ἢ сѣнникѣ ѡходѣ глаголетъ:

Благословѣнъ грядый ко ѿма Господне.

Діаконъ: Благослови, владыко, горний престѡл.

ἱерей же: Благословѣнъ сѣи на престѡлѣ славы царствѣа творѣтѡ, сѣдѡи на херувимѣхъ, вездѣ, нынѣ ἢ прѣнѡ, ἢ ко вѣки вѣкѡвъ.

По исполнѣннн трисвѣтѡ, діаконъ прѣшедъ предъ свѣтѣа двѣри, глаголетъ:

Вѡнмемъ.

ἱерей же возгласѣетъ: **И** ѿръ вѣмъ.

ἢ чтѣцъ глаголетъ: ἢ дѣховн творѣмъ.

ἢ пакн діаконъ: **Пр**емъдрѡстѣ.

ἢ чтѣцъ, прокѣименъ, ѿломъ дакѣдокъ.

Посѣм діаконъ: **Пр**емъдрѡстѣ.

ἢ чтѣцъ надписаннѣ апѡстола: Дѣланнн сѣтѣхъ ѿпѣхъ чтѣннѣ. ἢан: Говѡрнагѡ посланнѣ ѿакѡвѣа ἢан: Петрѡва чтѣннѣ. ἢан: Въ римѣанѡмъ ἢан: Корѣнѣанѡмъ ἢан: галѣтѡмъ посланнѣа свѣтѣа апѡстола Павѣа чтѣннѣ.

Vstoupivše do svatyně, učiní, žehnajíce se, dvě poklony před svatým prestolem a políbí svaté evangelium i svatý prestol. Opět se žehnají a učiní třetí poklonu. Potom vezmou do svých rukou každý svůj stichar a konají, žehnajíce se, tři poklony k východu, řkouce pro sebe:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (*Třikrát*)

Nato přistoupí diákon ke knězi, drží v pravé ruce stichar s orarem a skloniv hlavu, dí:

Požehnej, vладыko, stichar s orarem!

Kněz žehnaje: Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Pak odejde diákon zpět na své místo a oblékaje se do sticharu, modlí se takto:

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spasení a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověncil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Potom diákon políbí orar a položí jej na své levé rameno.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil příkázáním tvým.

Potom odejde na místo přípravné (k žertveníku) a chystá zde posvátné předměty: diskos, kalich, kopí, pokrovce, hvězdici atd. Svätý diskos postaví na levou, kalich pak na pravou stranu.

Kněz se obléká takto: vezme stichar do levé ruky, požehná se a pokloní třikrát k východu, a pak žehná stichar, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom políbiv stichar, obléká jej se slovy:

Κοιρανδεται δψια μολ ω Γδτ: [до конца.]

Тяже пріемъ ѡптрахиль, ѡ назнѣменовъ, ѡблачѣетъ ѡто, глагола:

Благословѣнъ Бгъ, ѡ занкѣмъ блгодѣтъ своѡ на свѣщенникъ своѡ: ѡкω мѣро на главѣ, сходящее на брадѣ, брадѣ ѡарѡнню, сходящее на ѡмѣты ѡдѣжды ѡгѡ.

Тяже пріемъ полѣх ѡ ѡположедѣ, глаголетъ:

Благословѣнъ Бгъ, преподѣлѣмъ мѣ силѡю, ѡ положѣ непорѡченъ пѣтъ мѡн, совершѣмъ нѡзѣ мѡн ѡкω ѡлѣни, ѡ на высокихъ поставѣмъ мѣ.

Нарѣкѣнныи же, ѡкω кѣше речеѣ. Тяже пріемъ накедренникъ, ѡце ѡтъ прѡтоѡгѣтѣхъ великѣа цѣркве, ѡлѣ ѡнъ кѡдѡ, ѡмѣмъ догѡнѣтѣко ѡкѡе, ѡ благословѣнъ ѡ, ѡ цѣловѣкъ, глаголетъ:

Препѡшн мѣхъ тѡѡн по кедрѣ тѡеѡй силъне, красѡтѡю тѡеѡю, ѡ доврѡтѡю тѡеѡю, ѡ налѡцы, ѡ ѡспѣкѣмъ ѡ царствѣнъ, ѡ истины радѣ ѡ крѡтѡрѣти ѡ правды, ѡ наставѣтѣ тѣ дѣнѡ деснѣца тѡѡ, врегдѣ, нѣнѣ ѡ прѣнѡ, ѡ во вѣки вѣкѡвъ, ѡмѣнъ.

Тяже пріемъ фелѡнъ ѡ блгословѣнъ, цѣлѣтѣ гѣа ѡце:

Сѣщенникъ тѡѡн, Гдѣ, ѡблекѣтѣ вѣ правдѣ, ѡ препѡдѡбнѣнъ тѡѡн рѣ догѣтѡю козрандѣетѣ, врегдѣ, нѣнѣ ѡ прѣнѡ, ѡ во вѣки вѣкѡвъ, ѡмѣнъ.

Тяже ѡшѣдше вѣ предложѣнѣ, ѡмывѣютъ рѣки, глаголюще:

ѡмѣю вѣ непѡкѣнныхъ рѣцѣ мѡн, ѡ ѡкѣдѣ жѣртѣнникъ тѡѡн, Гдѣ, ѡже ѡѣлѣшѣти мѣ глаѣхъ хвалѣ тѡеѡ, ѡ повѣдатѣ вѣлъ чѣдѣѣ тѡѡ. Гдѣ, козлюбѣнъ блголѣпѣ дѡмѣ тѡеѡѡ, ѡ мѣтѡ селѣнѣа сѣлѣ вѣ тѡеѡ: да не погѣбѣши ѡ нечѣстѣвѣмъ дѣшѣ мѡѡ, ѡ ѡ мѣжѣ крѡкѣѣ жѣнѡтѣ мѡеѡѡ, ѡже вѣ рѣкѣхъ беззакѡнѣа, деснѣца ѡхъ ѡпѡлнѣа мѣдѣ. ѡзъ же несѡбѣемъ мѡѡмъ ходѣнъ, ѡзѣвѣ мѣ, Гдѣ, ѡ помѣлѣ мѣ: ногѣ мѡѡ сѣа на правѡтѣ, вѣ цѣркѣвѣхъ благословѣнѡ тѣ, Гдѣ.

Poté se zpívají tropary a kondaky dne.

Kněz říká modlitbu trojsvaté písně:

Svatý Bože, jenž ve svatých spočíváš, jenž jsi trojsvatým hlasem serafínů opěvován, cherubíny oslavován a veškerými mocnostmi nebeskými uctíván; jenž jsi z nejsoucna ve jsoucnost veškerenstvo přivedl, člověka dle obrazu a podoby své stvořil a ozdobil jej všelikým darem svým; jenž prosícímu dáváš moudrost a poznání a nepohrdáš hříšníkem, ale ukládáš mu pokání ke spasení; jenž jsi nás, ponížené a nehodné služebníky své, učinil hodnými, abychom i v tuto hodinu stáli před slávou svatého obětního stolu tvého a náležitě uctívání a slavo-sloví tobě přinášeli: Ty sám, Vládce, přijmi i z úst nás, hříšných, trojsvatou píseň a navštiv nás dobrotou svou; odpusť nám všechny hříchy naše, úmyslné i neúmyslné. Posvěť duše i těla naše a dopřej nám, abychom ve svatosti sloužili tobě po všechny dny života svého, na přimluvy svaté Bohorodice i všech svatých, tobě po všechny věky se zalíbivších.

Když se zpívá poslední tropar (resp. kondak), praví diákon knězi, skloniv hlavu a drže orar třemi prsty pravice:

Požehnej, vладыko, čas trojsvaté písně!

Kněz pak, požehnav jej, zvolá:

Neboť svatý jsi, Bože náš, a tobě slávu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky.

Прїидїте, поклонїмса, ѿ припадѣмъ ко ХрїстѸ. Спасї ны, Сыне Божїи, во сватѣхъ днѣхъ сыи, поїуциа тї, ѡлнлѡдїа. (Ѣдиножды)

ѡце же недѣла: Божїеречїи ѿз мѣртвѣхъ поїуциа тї, ѡлнлѡдїа. (Ѣдиножды) Тѡже: Ѡбѣщаннѡ тропарї.

Ѡцїенникъ же глаголетъ мѡтвѣ сїѡ:
Молитва трисвѣтаго пѣнїа:

Нже сѣи, ѿже во сватѣхъ почивѡдїи, ѿже трисвѣтѣмъ глаголомъ ѡ серафїмѡвѣхъ воспѣваемыи, ѿ ѡ херѸбїмѡвѣхъ славоглаголюмыи, ѿ ѡ вѣлїкїа небесныхъ силъ поклонѡемыи: ѿже ѡ небытїа во ѣже бытии приведїи вѣлїчїекаа, создѡвїи челоуѣка по ѡбразѸ твоемѸ ѿ по подобїю, ѿ вѣлїкимъ твоимъ дарованїемъ ѡукрасивїи: даѡи проглаголемъ премѸдростѸ ѿ разѸмъ, ѿ не презираѡи согрѣшающаго, но полагаѡи на спасѣнїе поканїе: сподобивїи насъ, смиренныхъ ѿ недостоинныхъ рабѣхъ твоихъ, ѿ въ часъ сей стѡти предъ славою свѣтаго твоегѡ жертвенника, ѿ должно тебѣ поклонѣнїе ѿ славоглаголюще приносїти: самъ, Владыко, прїимї ѿ ѡ ѡстѣ насъ грѣшныхъ трисвѣтѣю пѣнїю, ѿ поистїи ны благогостїю твоею. Простї намъ вѣлїкое согрѣшенїе, вольное же ѿ невольное. Ѡсвѣти нашѡ дѡши ѿ тѣлесѡ, ѿ даждь намъ въ преподобїи служїти тебѣ вѣлї днїи животѡ нашего: молитвами свѣтаго Богородицы, ѿ вѣлїхъ свѣтѣхъ, ѡ вѣлїка тебѣ благоглаголющихъ.

Ѣгда же пѣвцы прїидѸтъ на послѣднїи тропарї, глаголетъ дїаконъ ко іерїю, приклонї вѣлїкѣ гласѸ, ѿ ѡрарї въ рѡцѣ держѡ тремї перстѣмъ:

Благогловї, Владыко, время трисвѣтаго.

Іерїи же, знаменѡа ѣгѡ, глаголетъ:

Ико свѣтѣ сїи, Божє нашѣ, ѿ тебѣ гласѸ возсылаемъ, ѠтцѸ, ѿ СынѸ, ѿ свѣтомѸ дѡхѸ, нынѣ ѿ прїсно.

Radovati se bude duše má v Bohu, neboť oblékl mne v roucho spase-ní a pláštěm radosti přioděl mne; jako ženicha ověnil mne korunou a jako nevěstu okrášlil mne ozdobami.

Poté přijme epitrachil, požehná jej, políbí a klade na svou šíji, řka:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž vylévá blahodaf svou na kněze své jako myro na hlavu, kanoucí až na bradu, bradu Áronovu, stékající až na lem jeho roucha.

Pak vezme pás, požehná jej, políbí a opásaje se jím, praví:

Požehnaný jest Bůh náš, jenž přepasuje mne silou a činí neposkvřenou cestu mou; činí nohy mé jako laní a na výsostech postavuje mne.

Když navléká jeden z nárukávníků na svou pravou ruku, říká:

Pravice tvá, Hospodine, proslavila se v síle; pravice tvá, Hospodine, porazila nepřátele a velikou slávou svou potřel jsi ty, kteří povstali proti tobě.

Když dává druhý nárukávník na levou ruku, dí:

Ruce tvé stvořily a učinily mne; dejž mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým.

Má-li kněz povolen nábederník, vezme jej, požehná, políbí, klade na sebe, řka:

Přepásej se mečem při bedrech svých, reku udatný, přepásej se krásou a dobrotou svou, do boje vyjeď, a uspěješ. Kraluj pro pravdu, mírnost a spravedlnost. Pravice tvá k podivuhodným skutkům tě dove-de; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Potom vezme felon, požehná jej, políbí a odívá se jím s těmito slovy:

Kněžї tvoji, Hospodine, oblekou se ve spravedlnost a svatї tvoji radovatı se budou radostı velikou; vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Poté kněz i dїakon odejdou k umyvadlu a umývají si ruce, řkouce:

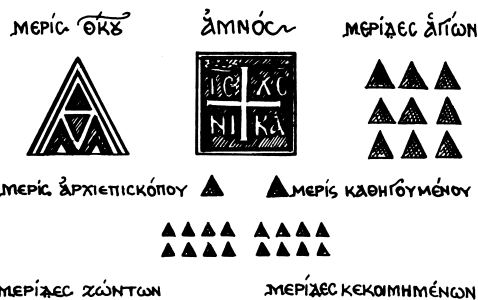
Umyji v nevinnosti ruce své a obejdu obětnı oltář tvůj, Hospodine, abych uslyšel hlas chvály tvé a vypravoval všechny divy tvé. Hospo-

Ἡ τᾱκω ὠχόδατῃ κῶ προδλοῃνῆε.

Тѧже поклои́нῆиᾱ τῆρ προδῃ προδλοῃнῆεμᾱ εοτῳόρῃε, глаго́люτῃ κῆиῃждо:

Бже, ὠχῆρτῃ мᾱ грῃшнаго, ἡ помῆлῃи мᾱ.

Ἡ: Ἡκῃπῆлᾱ нῃε εῃи ὠ κῃлῃтῳε закῃннῃε чῃтῃоῃю тῳоῃю кῃрῃбῃю, на кῃрῃтῃε пригῃводῃнῃεлᾱ ἡ копῃεμᾱ прокῃдῃлᾱ, безεмῃεрῃтῃε ἡετῃочῃлᾱ εῃи чεлῃовῃкῃωμᾱ: εῃεε нᾱшῃε, εῃᾱεᾱ чῃεῃε.

Тѧже глаго́летῃ дῃакоиῃ: Бῃгῃεлῃовῃнῆ, вῃлῃдыῃко.

Ἡ начинᾱετῃ εῃῃεиῃнῃкῃε:

Бῃгῃεлῃовῃнῆε Бῃε нᾱшῃε, вῃεгῃдᾱ, нῃнῃε ἡ приεиῃω, ἡ ко вῃкῃн вῃкῃωкῃε.

дῃакоиῃ: ᾱмῃнῃ.

Тѧже прῃεмῃлетῃ εῃῃεиῃнῃкῃε мῃεкоῃю оῃεко рῃдῃкоῃю проεфῃорῃε, δεиῃоῃю же εῃтῃε копῃε, ἡ знᾱмῃεлῃε εῃ нῃиῃε τῃриῃждῃε вῃεрῃεчῃε печᾱтῃи проεфῃорῃε, глаго́летῃ:

εῃε вῃεпоμῃнῃнῃε Гῃдᾱ, ἡ Бῃε, ἡ εῃεε нᾱшегῃω ἱῃεε Χῃрῃтᾱ. [Тῃриῃждῃε.]

Ἡ ᾱбῃε кодрῃεεῃετῃε копῃεε кῃε деиῃεῃю εῃтῃранῃεчῃε печᾱтῃи, ἡ глаго́летῃ рῃεεᾱ:

Ἡκῃω ὠвῃчᾱ на зῃколῃεнῃε вῃεдῃεεᾱ.

εῃε мῃεвῃεῃю же: Ἡ ἱῃκῃω ᾱгῃεиῃεцῃε неπορῃчῃенῃε прᾱмῃω εῃтῃриῃεцῃиῃгῃω εῃгῃо вῃεзῃглᾱεиῃε, τᾱкῃω не ὠвῃεεῃετῃε оῃεтῃε εῃкоῃнῃε.

εῃε гῃорῃнῃю же εῃтῃранῃεчῃε печᾱтῃи:

εῃε εμῃεрῃεиῃнῆε εῃгῃо εῃдῃε εῃгῃо вῃзᾱчῃεεᾱ.

εῃε доῃльнῃю же εῃтῃранῃεчῃε:

kolem svatého prestolu. Vyjdou severními dveřmi a krácejí za světlošem, nesoucím rozžatou svíci, konají malý vchod a postaví se naproti svatým dveřím. Oba skloní hlavu. Diákon praví:

K Hospodinu modleme se!

Kněz tiše říká modlitbu malého vchodu:

Vládce, Hospodine, Bože náš, jenž jsi ustanovil na nebesích řády a voje andělů a archandělů ke službě slávy své, se vchodem naším spoj i příchod svatých andělů, kteří by tobě s námi spolusloužili a spoluoslavovali dobrotu tvou. Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Po skončení modlitby ukazuje diákon k východu, drže orar třemi prsty (položiv si evangelium na levou stranu prsou či na levé ramię), a praví knězi:

Požehnej, vладыко, svatý vchod!

Kněz tiše žehná vchod:

Požehnaný jest vchod svatých tvých, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Nato diákon podává knězi evangeliář k políbení a po ukončení zpěvu, postaviv se dopředu před kněze, naproti svatým dveřím, pozdvihuje svaté evangelium, volaje:

Velemoudrost, povznesme se!

Pak se oba ukloní a vcházejí do svatého oltáře. Diákon položí svaté evangelium na svatý prestol. Mezitím se kněz pokloní, přežehná se a políbí ikonu Spasitele, obrátí se k lidu, požehná světloše, a obrátí se k ikoně Bohorodice, před níž se pokloní a políbí ji, načež vejde do oltáře.

Věřící lid zpívá: »Pojďte, pokloňme se...«

Pojďte, pokloňme se a padněme před Kristem. Synu Boží, ve svatých podivuhodný, spasiž nás, zpívající tobě: Alleluja.

(Jedenkrát)

Je-li neděle: Synu Boží, jenž jsi vstal z mrtvých...

Je-li svátek Bohorodice: Synu Boží, na přímlyvy Bohorodice...

чтою трапезою, творятъ поклоны чрн. Таже пріемъ свщєнникъ сватое ѡвчє-
гелїе, даѣтъ діаконѣ, и ѿдѣтъ ѿ десныа страны созадн престола, и тако
ѿшєдше свєрною страною преднѣцымъ ѿмъ лампадамъ, творятъ малый
входъ, и стѣвше на ѡбичнѣмъ мѣстѣ, приклоніютъ ѡба главы, и діаконѣ
рекшѣ:

Гдѣ помолнмє.

Глаголетъ свщєнникъ мѣтвѣ входа тайно.

Молѣтва входа:

Бладыко Гдн Божє нашъ, ѡстѣвнвыи на небєсѣхъ чины и
квѣннєства ѿггѣхъ и ѿрхѣггѣхъ, въ слѣженїе твоеѧ славы: со-
твори со входомъ нашимъ входѣ сватыхъ ѿггѣловъ быти,
со слѣжѣнцѣхъ намъ, и со славословѣнцѣхъ твоѣхъ бѣгостѣ. ѿкво
подобѣтъ тебѣ велика слава, чєстѣ, и поклонєнїе, ѡтцѣ, и
сынѣ, и сватомѣ дхѣ, нынѣ и прїсно, и во вѣки вѣкѣвѣхъ.
Аминь.

Молѣтвѣ же скончавшєея, глаголетъ діаконъ ко свщєнникѣ, показавъ изъ
когтѣхъ десницею, держѧ крѣпѣ и ѡрарь чрємн прєрєты:

Благословн блдыко, сватый входъ.

И свщєнникъ благословѣа глаголетъ:

Благословєнъ входъ сватыхъ твоихъ, вєгдѧ, нынѣ и прїсно, и во
вѣки вѣкѣвѣхъ.

Посѣмъ діаконъ подаѣтъ ѡвчєгелїе свщєнникѣ, и цѣлѣтъ єпїсѣпннкѣ ѡвчє-
гелїе. ѿполншѣе же конєчномѣ тропарѣ, входнтъ діаконъ посрєдѣ, и стѣвъ предъ
ѡрєрємъ, возвышѣетъ малю рѣцѣ, и показѣа сватое ѡвчєгелїе, глаголетъ велєгелїе-
но:

Премѣдростѣ, прѣсчтн.

Таже, поклоннєа єамъ и свщєнникѣ созадн ѡвчѣ, входнтъ ко сватый
ѡртѣрѣ. И діаконъ ѡкво полагаѣтъ стѣе ѡвчєгелїе на стѣкн трапєзѣ.

Пѣкцы же поютъ:

dine, já si zamiloval krásu domu tvého a místo přebývání slávy tvé. Nezahubíš s bezbožnými duši mou a s vražedníky život můj; v jejichžto rukou nepravosti jsou a pravice jejich úplatků plná. Já pak v dobrosrdenství svém chodím, vysvobodíš mne, Hospodine, a smiluj se nade mnou. Noha má stojí na cestě pravé, ve shromážděních dobrořečítí budu tobě, Hospodine.

Pak odejdou ke stolu předkladnému a třikrát se před ním pokloní, žehnajíce se, přičemž každý z nich říká:

Bože, očistiž mne hříšného a smiluj se nade mnou. (*Třikrát*)

Nato kněz: **V**ykoupil jsi nás od kletby Zákona krví svou drahocennou, nechav se na kříž přibíti a kopím probodnouti, nesmrtelnosti pramen lidem jsi otevřel, Spasiteli náš, sláva tobě.

Pak diákon: Požehnej, vладыко!

Kněz začíná:

Blahosloven Bůh náš, vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

Nato kněz vezme do levé ruky nejlepší prosforu, do pravé ruky svaté kopí a činí jím třikrát po vrchu pečeti chleba znamení kříže, řka:

Na památku Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista. (*Třikrát*)

A ihned zanoří svaté kopí v pravou stranu pečeti (jakoby z pohledu Beránka) a krájí se slovy:

Nařízne zprava — Jako ovce k zabití veden jest.

Nařízne zleva — A jako beránek neposkrvněný, před tím, kdož jej stříže, ani nehlesl, neotevřev úst svých.

Nařízne shora — V ponížení jeho odňat jest soud jeho.

Nařízne zdola — Rod jeho pak kdo vypoví?

Diákon, hledě zbožně na toto tajemství, dí při každém jednotlivém řezu, drže orar v ruce: K Hospodinu modleme se.

Pak dí: Vyjmi, vладыко!

Родъ же ѿгво̀ ктò исповѣсть;

Діаконъ же, взнра̀а благоговѣннò на сицевò ч̀аннство, глаголетъ на ѿдино̀мъ ко̀емждо рѣзаніи: Гдѣ помòлимъ, держь ѝ ѿра̀ръ въ р̀цѣхъ.

По сѣхъ глаголетъ: Возми, владыко.

Ѿцѣнникъ же, вложивъ стòе копѣ̀ ѿ ко̀евныхъ деннѣа странѣ проѿфорѣ, взнмаетъ стѣмъ хлѣба, глагола̀ сице:

Ѝко̀ вземлетъ ѿ земли живòтъ ѿгво̀.

Ѝ положивъ ѝ взна̀къ на стѣмъ діаконѣ, рекшъ діаконѣ: Пожри, владыко.

Жретъ ѿгò кр̀товннò, сице глагола̀:

Жретъ агнецъ Бжїи, вземла̀и грѣхъ мїра, за мїрскїи живòтъ ѝ спасенїе.

Ѝ ѿбращаетъ др̀гъю странѣ горѣ, нм̀щю̀ кр̀тъ. Ѝ глаголетъ діаконъ: Прокòди, владыко.

Ѝерей же прокòда̀ ѝ въ деннò странѣ стѣмъ копѣ̀емъ, глаголетъ:

Ѿдннъ ѿ кòннхъ копѣ̀емъ рекра̀ ѿгво̀ прокòде, ѝ ѿкѣ̀ ѝзъде крòвъ ѝ вода̀: ѝ кн̀дѣвнїи свидѣтельствова, ѝ истинно̀ ж̀тъ свидѣтельство ѿгво̀.

Діаконъ же влнкетъ во стѣмъ поч̀ирь ѿ кн̀а кр̀тъ ѝ воды, рекїи прѣжде ко̀ ѿцѣнникѣ: Бл̀гословн̀, владыко, стòе соедннѣнїе, ѝ вземъ над̀ нїмн̀ кл̀гословнѣнїе. [Ѿцѣнникъ: Бл̀гословенно̀ соедннѣнїе стѣхъ ч̀вонхъ, всегда̀, нынѣ̀ ѝ прїенò, ѝ во вѣкн̀ вѣкòвъ.]

Ѝ Ѿцѣнникъ же прѣемъ въ р̀цѣхъ втор̀ю проѿфорѣ, глаголетъ:

Въ чѣсть ѝ п̀мать превл̀гословеннѣа вл̀щы нашѣа Бжїи ѝ прнсно̀дѣы Мрїи, ѿла̀же молїтвѣамн̀ прїемн̀, Гдн̀, жертвѣ стò въ прен̀ннїи т̀воѝ жертвеннннхъ.

Ѝ вземъ ч̀стнцѣ, полагаетъ ю̀ ѿденнò ст̀гò хлѣба, кан̀зъ ереды ѿгво̀, глагола̀:

Предстѣ цр̀нца ѿденнò тебѐ, въ рн̀зы позлацѣннѣа ѿдѣла̀на, прѣд̀крашенна̀.

Modlitba druhé antifyny:

Hospodine, Bože náš, spasiž lid svůj a požehnej dědictví svému, zachovej plnost církve své, posvěť ty, kdož milují krásu domu tvého, oslav je Božskou mocí svou a neopouštěj nás, doufající v tebe.

Znovu diákon: Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhů i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť dobrotivý a lidumilný Bůh jsi ty, a tobě chválu vzdáváme, Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Modlitba třetí antifyny:

Ty, jenž jsi nám tyto společné a jednomyslné modlitby daroval a který jsi slíbil, že splníš prosby, shodnou-li se na čem dva neb tři ve jménu tvém, sám i nyní prosby služebníků svých k užítku splniž tím, že udělíš nám v nynějším věku poznání pravdy tvé, v budoucím pak daruješ nám život věčný.

Věřící lid zpívá 3. antifonu (resp. Blahoslavenství, je-li neděle či svátek): V království svém rozpomeň se na nás, Bože...

Teď se otevírají svaté dveře k malému vchodu. Kněz s diákonem stojíce před svatým prestolem, učiní tři poklony a při každé se pokřížují. Pak kněz vezme svaté evangelium, podává je diákonu a obcházejí zprava

Молитва второго антифона:

ГДН БО́ЖЕ НА́ШЪ, СПАСИ́ ЛЮ́ДИ ТВОѦ И́ БЛАГОСЛОВИ́ ДОСЪТѦЮЩЕ́ ТВОЕ́, НЕПОЛНѢ́НІЕ ЦѢРКВЕ́ ТВОЕѦ СОХРАНИ́, ѠСВѦТИ́ ЛЮ́БѦЩЫА БЛАГОУЧѢ́ПІЕ ДО́МЪ ТВОЕГѦ: ЧЫ́ ТЧѢ́ХЪ ВОСПРОСЛА́ВИ БОЖЕ́СТВЕННОЮ ТВОЕ́Ю СИ́ЛОЮ, И́ НЕ ѠСТѦ́ВИ НА́СЪ, ѠПѦКѦЮЩИ́ХЪ НА ТѦ.

Та́же дѡ́конъ: Па́ки и́ па́ки ми́ромъ ГДЪ помѡ́лимъ.

Лѡ́къ: ГДн, помѡ́ли.

Застѡ́пи, спѡ́си, помѡ́ли и́ сохрани́ насъ, БЖЕ́, ЧВОЕ́Ю БГО́ДАТІ́Ю.

Лѡ́къ: ГДн, помѡ́ли.

Прече́тѡю, прече́тѡю, прече́тѡсловѣ́ннѡю, сла́внѡю БЛѢ́ЩЮ́ НА́ШЮ́ БЦЮ́ И́ ПРИСНОДѢ́ВЪ МѢ́РИЮ, СО ВСѢ́МИ СЪ́ТЫМИ ПОМѦНѢ́ШЕ, СѦ́МИ СЕБѢ́, И́ ДРЪ́ГЪ ДРЪ́ГА, И́ ВѢ́СЬ ЖИВО́ТЪ НА́ШЪ ХРЪ́ТЪ БГЮ́ ПРѢДА́ДИМЪ.

Лѡ́къ: Тебѣ́, ГДн.

Возглаше́ніе:

И́КО БЛА́ГЪ И́ ЧЕЛОВѢ́КОЛЮ́БЕЦЪ БО́ГЪ СЪ́И, И́ ЧЕБѢ́ СЛА́ВЪ ВОЗЫ́ЛАЕМЪ, ѠТЦЮ́, И́ СЫ́НЮ́, И́ СВѦТО́МУ́ ДЪ́ХЮ́, ны́нѣ́ и́ ПРИ́СНО, И́ ВО ВСѢ́КИ ВѢ́КѦ́ВЪ.

Лѡ́къ: А́минь.

Молитва третьего антифона:

И́ЖЕ ѠБѢЩЫА СѦ́И И́ СОГЛА́СНЫА ДА́РОВА́ВЫИ НА́МЪ МОЛѢ́ТЪ, И́ЖЕ И́ ДѢ́ЛА, И́ЛИ ТРѢ́МЪ, СОГЛА́СЮЩЫМЪ Ѡ́ И́МЕНИ ТВОЕ́МЪ, ПРОШѢ́НІА ПОДА́ТИ ѠБѢЩА́ВЫИ: СѦ́МЪ И́ ны́нѣ́ РА́ЕЪ ТВОЮ́ХЪ ПРОШѢ́НІА КЪ ПОЛѢ́ЗНОМУ́ НЕПО́ЛНИ, ПОДА́И НА́МЪ И́ ВЪ НАСЪТѡ́ЩЕМЪ ВѢ́ЦѢ́ ПОЗНА́НІЕ ТВОЕ́А И́СТИНЫ, И́ ВЪ ВСЪ́ЩЕМЪ ЖИВО́ТѢ́ ВѢ́ЧНЫИ ДА́РѦ.

Здѣ́ Ѡтвѣ́зѡтъ двѣ́ри на ма́лый вхо́дъ.

ПѢ́КАЕМЪ́ ЖЕ́ ТРЕ́ТЕМУ́ АНТИ́ФѦ́НУ Ѡ́ ПѢ́ВЦѢ́ВЪ, И́ЛИ БЛАЖѢ́ННАМЪ, Ѧ́ЩЕ́ СЪ́ТЬ НЕДѢ́ЛА. СЪ́ДА ПРѢ́ИДУ́ТЪ НА «СЛА́ВА», СВѦ́ЩЕННИКЪ́ И́ Дѡ́КОНЪ, СЪ́ТАКШЕ́ ПРѢ́ СКА́-

Kněz nato vbodne svaté kopí zředu do spodní části prosfory (řeže vodorovně nad spodní stranou prosfory) a vyjme Beránka, řka:

Neboť vzat jest ze země život jeho.

A položí jej křížem dolů na svatý diskos.

Diákon: Obětuj, vladyko!

Kněz obětuje (nařízne Beránka na způsob kříže) se slovy:

Obětuj se Beránek Boží, jenž snímá hřích světa, za světa život a spásu.

A obrací jej nahoru stranou, na které je pečeť s křížem.

Diákon říká: Probodni, vladyko!

Kněz vbodne kopí do pravé strany Beránkovy, řka:

Jeden z vojáků kopím bok jeho probodl, a hned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, svědectví vydal a pravé jest svědectví jeho.

Diákon pak vlévá do kalicha víno spolu s vodou, řka napřed ke knězi:
Požehnej, vladyko, svaté sjednocení!

Kněz žehnaje: Požehnáno budiž sjednocení svatých tvých *darů*, vždycky, nyní i přistě, až na věky věkův. Amen.

Kněz vezme druhou prosforu, vyřízne z prostředka částici, řka: **II**

Ke cti a na památku nejblahoslovenější Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie, na jejíž přimluvy přijmi, Hospodine, tuto oběť na nadnebeský oltář svůj.

A klade částěčku na pravou stranu Beránka, poblíž jeho středu, se slovy:

I stanula královna po pravici tvé, oděna jsouc v překrásný zlatý šat.

Potom vzav třetí prosforu, vyřízne z ní postupně **III**
devět částěček a říká:

1 Ke cti a na památku důstojného a slavného proroka, Předchůdce a Křtitele Jana.

A vzav první částěčku z této prosfory, klade ji po levé straně Beránka a činí začátek prvního sloupce.

III

ТѢЖЕ ПРІЕМЪ ТРЕТІЮ ПРОЕФОРЪ, ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲁ ЧЕСТНАГО СЛАВНАГО ПРОРОКА, ПРѢЧНИ И КРѢТІТЕЛА ІΩΑΝΝΑ.

И ВЗЕМЪ ПЕРВЮ ЧАСТНЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ѿ ЛѢВЮ СТРАНЪ СТѢГО ХЛѢБА, ТВОРАИ НАЧАЛО ПЕРВАГО ЧІНА. ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲭ СТѢИХЪ СЛАВНЫХЪ ПРРОКОВЪ: ΜΩΥΣΕΑ И ΑΒΡΑΜΑ, ΗΛΙΗ И ΘΕΛΙΣΕΑ, ΔΕΔΑ И ΙΕΣΕΑ: ΣΤѢИХЪ ТРІЕХЪ ΟΥΤΡΟΚΩΒЪ, И ДАНИИЛА ПРОРОКА, И ВРѢХЪ ΣΤѢИХЪ ПРОРОКОВЪ.

И ВЗЕМЪ (ВТОРЮ) ЧАСТНЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ ПЕРВЫА БЛАГОЧІННО.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲁ СТѢИХЪ СЛАВНЫХЪ И ВСЕХВАЛЬНЫХЪ АПѢЛ ПЕТРА И ПАВЛА, И ПРОЧИХЪ ВРѢХЪ ΣΤѢИХЪ АПѢТОЛОВЪ.

И ТАКО ПОЛАГАЕТЪ ТРЕТІЮ ЧАСТНЦЪ ДОЛѢ ВТОРЫА, СКОНЧАВА ПЕРВЫИ ЧІНИ.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲁ ИЖЕ ВО ΣΤѢИХЪ ΟΥΙΧЪ НАШНХЪ ΣΤІТЕЛЕЙ, ΒΑΣΙΛΙΑ ΒΕΛΙΚΑΓΩ, ΓΡΙΓΟΡΙΑ ΒΓΟСЛОΒА, И ІΩΑΝΝΑ ЗЛАТОУСТАΓΩ, ΑΔΑΝΑΓΙΑ И ΒΥΡІЛА, ΗΙΚΟΛΑ ΜΥΡΑΝΚΙΝΙΚΑΓΩ, И ВРѢХЪ ΣΤѢИХЪ СВАТІТЕЛЕЙ.

И ВЗЕМЪ ЧЕТВЕРТУЮ ЧАСТНЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю БЛИЗ ПЕРВЫА ЧАСТНЦЫ, ТВОРА ВТОРОЕ НАЧАЛО.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲭ СТѢАГО ΑΠΟСΤΟΛΑ, ΠΕΡΚΟΜΩСЕННИКА И ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΑ СТЕФАНА, ΣΤѢИХЪ ΒΕΛΙΚНХЪ ΜСННКОВЪ, ΔΗΜΗΤΡΙΑ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΑΕΘΩРА ΤΥΡΩΝΑ, ΑΕΘΩРА ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΑ, И ВРѢХЪ ΣΤѢИХЪ ΜΩСЕНННХЪ.

И ВЗЕМЪ ПЯТУЮ ЧАСТНЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ ПЕРВЫА, СЦИИА НАЧАЛОМЪ ВТОРАГО ЧІНА.

ТѢЖЕ ГЛАГОЛЕТЪ:

Ⲁ ΠΡΕΠΟΔΟΒΝХЪ И ΒΓΟНОСНХЪ ΟΥΙΧЪ НАШНХЪ, ΑΝΤΩΝΙΑ, ΕΥΔΥΜΙΑ, СΑΒВЫ, ΟΝΩΦΡΙΑ, ΑΔΑΝΑΓΙΑ ΑΔΩΝΙΚΑΓΩ, И ВРѢХЪ ΠΡѢВНХЪ ΟΥΤΕСЪ.

И ТАКО ВЗЕМЪ ШЕСТЮ ЧАСТНЦЪ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ ВТОРЫА ЧАСТНЦЫ, ВО ИСПОЛНЕНІЕ ВТОРАГО ЧІНА.

Kněz tiše čte modlitbu první antifony. Diákon, pokloniv se, odstoupil již před ohlasem kněze ze svého místa a stanul před ikonou Kristovou, drže orar třemi prsty pravice.

Věřící lid zpívá 1. antifonu: Dobrořeč, duše má, Hospodinu...

Modlitba první antifony:

Hospodine, Bože náš, jehož vláda jest nevýslovná a sláva nevýstižná, jehož milost jest nezměrná a lidumilnost nevypravitelná: Ty sám, Vládce, shlédni na nás a na svatý chrám tento podle milosrdenství svého a prokaž nám i všem, kteří se s námi modlí, hojné milosti a slitování svá.

Po dokončení antifony stane diákon znovu před svatými dveřmi, pokloniv se a přezhnav, praví:

Opět a opět v pokoji k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší, Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce, sami sebe i druh druhá i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

Kněz: **N**eboť tvá jest vláda a království i moc a sláva, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen.

Kněz tiše čte modlitbu druhé antifony. Diákon činí podobně jako předešle.

Věřící lid zpívá 2. antifonu: Jednorozený Synu a Slovo Boží...

И поётъа пѣрвыи антифѡны ѿ пѣвцѣвъ. Свѣщенникъ же глаголетъ тайно молитву пѣрваго антифѡна. Дѣаконъ же поклонивъа оутѣплетъ ѿ мѣста своего, и ѿшедъ стѡитъ предъ икономъ Христѡвомъ, держѧ и сѡарь тремя пересты дееныа рѣки.

Молитва пѣрваго антифѡна:

Гди Бѡже нашъ, сгѡже держѧва неказѧнна, и слава непорѣтижѧма, сгѡже мѧлость безмѣрна, и человекѡлюбѧе неизреченно: сѧмъ, Владыко, по благоутробѧю твою, призи на ны, и на свѧтѡй храмъ сей, и сотвори съ нами, и молящимъа съ нами, богѡтъа мѧлоути твоѡ и щедрѡты твоѡ.

По исполненѧи же антифѡна, пришедъ дѣаконъ, и стѡвъ на свѣчницѧхъ мѣстѣ, и поклонивъа, глаголетъ:

Пѧки и пѧки мѧромъ Гдѧ помѡлимъа.

Дѧкъ: Гдѧ, помѧли.

Застѡпи, спѧси, помѧли и сохрани насъ, Бѡже, твою бѧгодѧтѧю.

Дѧкъ: Гдѧ, помѧли.

Престѡю, пречестѡю, пребѧгословеннѡю, славнѡю вѧщю нашю Бѡгу и принодѡвѡ дѧрѧю, со всѣми стѡими помѧнѡвши, сѧми себѣ, и дрѡгъ дрѡга, и весь живѡтъ нашъ Христѡ Бѡгу предадимъа.

Дѧкъ: Тебѣ, Гдѧ.

Возгласенѧе:

Гко твоѡ держѧва, и твоѡ сѡтѡ царство, и сила, и слава, сѡтца, и сына, и свѧтѡго дѡха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ.

Дѧкъ: Аминь.

И поётца подѡникъ ѿ пѣвцѣвъ вторѡй антифѡны. Дѣаконъ же подѡникъ творитъ, сѧкоже и въ пѣрвои молитвѣ.

2 Svatých a slavných proroků Mojžíše i Árona, Eliáše a Elisea, Davida a Jesse, svatých tří mládenců i Daniele proroka i všech svatých proroků.

A vzav druhou částku, klade ji zbožně pod první.

3 Svatých slavných a všechvalných apoštolů Petra a Pavla i všech ostatních svatých apoštolů.

A vzav třetí částku, klade ji pod druhou a ukončuje tím první sloupec.

4 Svatých otců našich světitelů: Basila Velikého, Řehoře Theologa a Jana Zlatoústého, Athanasia a Cyrila, Mikuláše Myrlikejského, Metoděje, učitele Slovanů a všech svatých světitelů.

A vzav čtvrtou částku klade ji do řady vedle té první, začínaje tím druhý sloupec.

5 Svatého apoštola, prvomučedníka a archidiákona Štěpána, svatých velikých mučedníků: Dimitria, Jiří, Theodora Tyrona, Theodora Stratelata, Václava i všech svatých mučedníků.

A vzav pátou částku, klade ji zbožně pod čtvrtou.

По еіхъ же глаголетъ:

А СѢТЫХЪ И ЧДОТВОРЦЕВЪ БЕЗЕРЕРЕННИКЪ, КОСМЫ И ДАМІАНА, КУРА И
ІОАННА, ПАНТЕЛЕИМОНА И ВЪРОМАА, И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ БЕЗЕРЕРЕННИКОВЪ.

И ВЗЕМЪ ЕДИНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КЕРХЪ, ЧТОРА ТРЕТІЕ НАЧАЛО, ПО ЧИНУ.

ТѢЖЕ ПАКИ ГЛАГОЛЕТЪ:

Б СѢТЫХЪ И ПРАКЕДНЫХЪ БОСОЦЪ, ІОАКІМА И АННЫ, И СѢГОВО, ИЛИ, (СГОВОЖЕ
СЕТЬ ХРАМЪ И СГОВОЖЕ СЕТЬ ДѢНЬ) И ВСѢХЪ СѢТЫХЪ, ИХЖЕ МОЛІТВАМИ ПОСѢТІ
НЫ, БЖЕ.

И ПОЛАГАЕТЪ ОДНУ ЧАСТИЦУ ДОЛѢ ПЕРВЫА БЛАГОЧІННОВА. ВЩЕ ЖЕ КЪ СІМЪ ГЛАГОЛЕТЪ:

Г ИЖЕ КО СѢТЫХЪ СЦА НАШЕГО ВАСІЛА, АРХІЕПІСКОПА КЕСАРІИ КАПАДОКІИ
СКА, ВЕЛІКАГО.

И ТАКО ВЗЕМЪ ДНУ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю КЪ КОНЕЦУ ТРЕТІАГО ЧІНА КО ИСПОЛНЕНІЕ.

IV ТѢЖЕ ПРИЕМЪ ЧЕТВЕРТУЮ ПРОСФОРУ, ГЛАГОЛЕТЪ:

ПОМАНІ, ВЛКО ЧЕЛОВѢКОЛЮБЧЕ, СѢТѢЙШЫА ПРАВОСЛАВНЫА ПАТРИАРХИ И
ГОСПОДИНА И СѢЦА НАШЕГО БЛАЖЕННѢЙШАГО МИТРОПОЛИТА, ИЛИ,
ГОСПОДИНА НАШЕГО (ВЫСОКО-) ПРОВОСЦІЕННЕЙШАГО (ИЛИ ИЛИ
ИЛИ, И ВЕЛКОЕ СѢПКОПЕТКО ПРАВОСЛАВ
НЫХЪ, ЧЕРТНОЕ ПРОВОУТЕРЕТКО, КО ХРѢТѢ ДІАКОНЕТКО, И КЕСЪ СВАЦІЕН
НИЧЕСКІИ ЧІНЪ: (ИЩЕ КО ОБІТЕЛИ: АРХІМАНДРИТА, ИЛИ ИГУМЕНА, ИЛИ, БРАТІЮ И
СОСЛЖЕБНИКИ НАША, СВАЦІЕННИКИ, ДІАКОНЫ, И ВЕЮ БРАТІЮ НАША,
ИЖЕ ПРИЗВАЛЪ СІИ КО ТВОЕ ОБЦІЕНІЕ, ЧВОИМЪ БЛАГОУТРОБІЕМЪ,
ВСЕКЛАГІИ ВЛКО.

И ВЗЕМЪ ЧАСТИЦУ, ПОЛАГАЕТЪ Ю ДОЛѢ СѢГОВО ХЛѢВА.

ТѢЖЕ ПОМНАЕТЪ СТРАНЪ НАШЪ, ГЛАГОЛА СІЦЕ:

ПОМАНІ, ГДН, БОГОХРАНИМЪЮ СТРАНЪ НАШЪ И ПРАВОСЛАВНЫХЪ ЛЮДЕИ
СЛА.

ТѢЖЕ ПОМНАЕТЪ И ИХЖЕ ИМАТЬ ЖИВЫХЪ ПО ИМЕНИ, И НА КОЕЖДО ИМА ВЗІМАЕТЪ
ЧАСТИЦУ, ПРИГЛАГОЛА:

ПОМАНІ, ГДН, ИЛИ.

Za vladyku našeho metropolitu (**jméno**) [za vladyku našeho (archi-)
episkopa (**jméno**)], za důstojné kněžstvo, diákonstvo v Kristu, za veš-
keré duchovenstvo a lid k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za vlast naši a její představitele k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za město toto [vesnici tuto, svatý monastýr tento], za všechna města a ze-
mě i za ty, kteří podle víry v nich žijí, k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za příznivé počasí, za hojnost plodů zemských a za pokojné časy
k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za cestující po zemi, vodě i vzduchem, za nemocné, trpící, zajaté a za
spásu jejich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Abychom vysvobozeni byli od všelikého soužení, hněvu a nouze,
k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože,
blahodatí (milostí) svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Nejsvětější, nejčistší, nejblahoslavenější a slavné Vládkyně naší,
Bohorodice a vždycky Panny Marie se všemi svatými pamětlivi jsouce,
sami sebe i druh druhu i veškeren život náš Kristu Bohu poručme.

Věřící: Tobě, Hospodine.

**Kněz: Neboť tobě náleží všeliká sláva, čest a klanění,
Otcí i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky
věkův.**

Věřící: Amen.

☩ ст҃ранѣ́ на́шей, правѣ́телехъ ѿ вѣ́нствѣ́ ѿ̀, Г҃Ѹ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

☩ гра́дѣ́ се́мъ [и́ли]:

вѣ́лікомъ гра́дѣ́, ст҃ранѣ́ ѿ вѣ́рою живѡ́щихъ въ нѣ́хъ, Г҃Ѹ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

☩ благоуст҃ворѣ́нїи воздѡ́хуеъ, ѡ́ и́зѡбѣ́лїи плодѡ́въ зе́мныхъ ѿ вре́менѣ́хъ мѣ́рныхъ, Г҃Ѹ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

☩ пла́кающихъ, пѣ́тешест҃вующихъ, недѣ́лующихъ, ст҃раждающихъ, плѣ́нныхъ, ѿ ѡ́ спасѣ́нїи ѿ̀хъ, Г҃Ѹ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

☩ и́збѣ́внїемъ на́мъ ѡ́ вѣ́ліа́ іко́рни, гнѣ́ва ѿ и́зжды, Г҃Ѹ помѡ́лимсѧ.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

Застѡ́пнї, спасї, помѡ́ли ѿ сохрани́ на́съ, Бо́же, ч҃тво́ю благода́тїю.

Лі́къ: Г҃и, помѡ́ли.

Пре́вѣст҃ю, пречѣ́ст҃ю, пре́благосло́веннїю, сла́внїю Влады́чнїцѸ на́шѸ Богоро́днїцѸ ѿ пренодо́вѣ́хъ Ма́рію, со вѣ́мнї свѣ́тлыи помѡ́ли_вшє, са́ми себѣ́, ѿ дрѡ́гъ дрѡ́га, ѿ вѣ́сь живѡ́тъ на́шѸ Хрї́стѸ Бо́гѸ преда́дїмъ.

Лі́къ: Тебѣ́, Г҃и.

Возглаго́ланїе:

И́ко подо́бѣ́тъ тебѣ́ вѣ́ліа́ сла́ва, чѣ́сть ѿ покло́ненїе, ѡ́тцѸ, ѿ сы́нѸ, ѿ свѣ́томѸ дѡ́хѸ, ны́нѣ́ ѿ прѣ́сно, ѿ во вѣ́ки вѣ́кѡвъ.

Лі́къ: а́минь.

6 Ctihodných a bohonosných otců našich: Antonia Velikého, Euthymia, Sávy Posvěceného, Theodosia Kinoviarcha; Onufria, Athanasia Athonského, Cyrila, učitele slovanského, Ivana Českého, Prokopa Sázavského i všech ctihodných otců.

A vzav šestou částčku, klade ji zbožně pod pátou, uzavíraje 2. sloupec.

7 Svatých a nezištných divotvůrců: Kosmy a Damiana, Kýra a Jana, Pantelejmona a Hermolaje i všech svatých nezištníků.

A vzav sedmou částčku klade ji do řady vedle té první a čtvrté, začínaje tím třetí sloupec.

8 Svatých spravedlivých bohorodičů Jáchyma i Anny a svatého (jméno) (jehož jest chrám) a svatého (jméno) (jehož je den) i všech svatých, na jejichž přímluvy navštiv nás, Bože.

A vzav osmou částčku, klade ji zbožně pod sedmou.

9 Svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské.

A vzav devátou částčku, klade ji zbožně pod osmou.

Pak kněz vezme čtvrtou prosforu a vyjme z ní postupně dvě částčky se slovy:

IV

1. Rozpomeň se, Vládce lidumilný, na veškerý episkopát pravoslavný, řádně hlásající slovo pravdy tvé, na vладыку našeho metropolitu (jméno), na vладыку našeho (archi-) episkopa (jméno) (vzpomeň i na biskupa, jímž byl vysvěcen, žije-li), na důstojné presbyterium a diakonstvo v Kristu a veškeré duchovenstvo i mnišstvo [v monastýru: na archimandritu, igumena] [na bratry a spoluslužebníky naše, na kněze (jmenuj), (jmenuj) a veškeré bratrstvo naše, jež jsi povolal k obecnství svému v milosrdenství svém, Vládce nejdobrotivější.

Klade částčku pod Beránka na levou stranu.

2. Rozpomeň se, Hospodine, na vlast naši a všechen pravoslavný lid této země.

Klade částčku pod Beránka na pravou stranu.

И́ такъ взѣмъ чѣстны, полагаѣтъ ѿ долѣ стѣго хлѣба.

V Таже взѣмъ пѣтъ проефоръ, глаголетъ:

Ѹ́ пѣматн и́ ѡбставленнн грѣхѡвхъ стѣнншнхъ патрїархѡвхъ, право-
слабныхъ и́ блженныхъ создателѣ стѣго храма сего̀ (ѡце во ѡбнтен:
стѣа ѡбнтен сѣа).

Таже помнѣтъ ркоположеннаго сго архїереа, и́ дрлгнхъ, нхже хѡцетъ,
ѡгѡпшнхъ по нменн. На кождо нма взнмѣтъ чѣстнцъ, прнглаола:

Поманн, гдн, нма.

И́ коненнѣ глаголетъ снце:

И́ врѣхъ вх надѣждѣ вѡсрннѣа, жнзнн вѣчннѣа и́ твоегѡ ѡбценнѣа
ѡгѡпшнхъ, правослабныхъ стѣсцъ и́ братнн нашнхъ, члвѣколюбче
Гдн.

И́ взнмѣтъ чѣстнцъ.
По сѣмъ глаголетъ:

Поманн, Гдн, и́ моѣ недостѡннствѡ, и́ прѡстн мн вѣакоѣ согрѣ-
шеннѣ, больноѣ же и́ невольноѣ.

И́ взнмѣтъ чѣстнцъ. И́ прїемъ гѣкъ, совнрѣтъ на дїскогъ чѣстнцы долѣ стѣго
хлѣба, ѣакоже быти во ѡтврженнн, и́ не нпадншн чѣсомъ.

Таже дїаконъ прїемъ каднльннцъ, и́ дѡмннѣа вложнѣкъ вх нѡ, глаголетъ кх
снненнцъ: Блгоеловнн, владыко, каднло.

И́ ѡбн сѣмъ глаголетъ: Гдъ помѡлнмѣа.

И́ снненнцъ молнत्वъ каднла:

Каднло тѣвѣ прнноснмъ, Хрѣте Бже нашъ, вх коннѡ
благоуханнѣа дрховнагѡ, сже прїемъ вх пренѣннѣа твѡй
жертвенннцъ, возннсполнн намъ блгодѣтъ прѣстѣго твоегѡ
дха.

дїаконъ: Гдъ помѡлнмѣа.

снненнцъ покаднѣкъ свѣздннцъ, полагаѣтъ верхъ стѣго хлѣба, глагола:

Božská služba svatého otce našeho Basila Velikého

Řád liturgie katechumenů

Diákon: Požehnej, vladyko!

Kněz: **B**lahosloveno budiž království Otce i Syna i Svatého
Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův.

Věřící: Amen

Ektenie velká

Diákon: **V** pokoji k Hospodinu modleme se!

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za pokoj shůry a spásu duší našich k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za mír celého světa, za blaho svatých církví Božích a za sjednocení
všech k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

Za svatý chrám tento a za vcházející v něj s vírou, zbožností a bázní
Boží k Hospodinu modleme se.

Věřící: Hospodi, pomiluj.

ВѢДАТИ ПОДОБАЕТСЯ: ѿще безъ діакона сѣдѣти іерей, въ проskomидіи діаконскихъ словъ, и на литургіи предъ сѣдѣніемъ, и на ѿвѣстѣ сѣдѣ: Благословіи владыко, и Проводіи владыко, и Врема сотворити, да не глаголетъ, чтоюи сѣдѣніи и чинѣніе предложени. ѿще же соборомъ сѣдѣти сѣдѣніи мнози, дѣйствіе проskomидіи єдинъ іерей токмо да творитъ, и глаголетъ и зѣвбраженна: прочіи же сѣдѣтели ничтоже проskomидіи сѣдѣти да глаголетъ.

БОЖЕСТВЕННАА СЛЪЖБА, ИЖЕ ВО СВАТЫХЪ ОТЦА НАШЕГО ВАСІЛІА ВЕЛІКАГО.

Діаконъ: Благословіи, владыко.

Іерей: Благословіено царство, Отца, и Сына, и Свѣтаго Дѣха, нынѣ и прісно, и во вѣки вѣковъ.

Діакъ: ѿмнѣ.

Діаконъ: Мнромъ Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣ.

Свѣшнѣмъ мнрѣ, и спасеніи дѣшнъ нашнхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣ.

Свѣшнѣмъ всѣмъ міра, благоугодніи свѣшнхъ Божіихъ церквѣи, и соединеніи свѣшнхъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣ.

Свѣшнѣмъ храмѣ сѣмъ и сѣ вѣрою, благоговѣніемъ и стѣрахомъ Божіимъ вхѣдѣннхъ вѣнъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣ.

Господнѣ нашемъ Блаженнѣишемъ митрополитѣ (иѣма рекъ), ѿ господнѣ нашемъ [иѣма рекъ] архієпископѣ, иѣма рекъ: Хрѣстѣ діаконствѣ, ѿ всѣмъ прічтѣ и людемъ, Гдѣ помолнмѣ.

Діакъ: Гдѣ, помилѣ.

Pak vzpomíná živých, jichž chce, dle jména; při každém vyjme částečku, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

A takto vybírá částečky podle jmen a pokládá je pod Beránka.

Nato, vzav pátou prosforu, vyřízne z ní částečku a dí: **V**

Na památku a odpuštění hříchů svatých patriarchů pravoslavných a blažených zakladatelů svatého chrámu tohoto.

A klade částečku pod Beránka, pod předcházející řadu.

Pak připomíná světivšího jej biskupa (pokud už není naživu) a jiných, kterých chce, v Pánu zesnulých, dle jmen. Při každém jméně vyjme částečku a klade ji mezi ostatní v této řadě, řka:

Pamatuj, Pane, na (jméno).

Nakonec pak:

A na všechny v naději budoucího vzkříšení, života věčného a obecnství tvého zesulé pravoslavné otce a bratry naše, lidumilný Hospodine.

Pak vezme ještě čtvrtou prosforu, vyřízne z ní částečku a říká:

Rozpomeň se, Hospodine, i na mne nehodného a odpusť mně všechny hříchy úmyslné i neúmyslné.

A položí částečku pod Beránka do řady vzpomínek za živé. Nato, vzav houbu, shrnuje na svatém diskose částečky pod Beránkem, aby snad nevypadly.

Zatím diákon, vzav kadidelnici a vloživ do ní kadidlo, dí ke knězi:

Požehnej, vладыко, kadidlo!

A ihned též dí: K Hospodinu modleme se.

Kněz se modlí, žehnaje kadidlo:

Kadidlo tobě přinášíme, Kriste, Bože náš, jako duchovní vůni líbeznou, kterou přijav na nadnebeský obětní oltář svůj, sešli nám blahodať nejsvětějšího Ducha svého.

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz okouří svatou hvězdici a klade ji svrchu na diskos se slovy:

I přišedší hvězda, stanula nad místem, kdež bylo dítě.

И прїше́дши ѕѣѣзда̀ стѣ верхѹ, ѿде́же бѣ́ ѿтро́ча.

Діако́н: Гдѹ помолнмса.

Іере́й, покaднѣх пѣрвыи покровѣцѣх, покрыва́етѣ стѣи хлѣбѣх ѣз діаконѣх, глаго́ла:

Гдѣ коцрѣса, въ лѣпопчѹ ѡблечѣса: ѡблечѣса Гдѣ въ е́лаѹ, ѿ прѣпо́аса, ѿко оутверди вселѣннѣю, ѿже не подквѣжитса. Готѡкѣ прѣто́лѣ твое́и ѡтѡлѣ, ѡ вѣ́ка ты ѣси. Воздвиго́ша рѣки, Гдѣ, воздвиго́ша рѣки гла́ы своѡ. Во́змѹтъ рѣки сотрѣ́нїа своѡ, ѡ гла́сѡкѣх бо́дѣх мно́гнѣх. Днѣвы высоты́ морскїа, днѣвнѣх въ вы́сокихѣх Гдѣ. Свидѣ́нїа твое́а оутвѣриша са ѕѣла̀. До́мѹ твое́мѹ подо́ба́етѣ стѣи́на, Гдѣ, въ до́лгочѹ днїи.

Діако́н: Гдѹ помолнмса.

Покрѣи, влады́ко.

Іере́й же, покaднѣх втѡройи покровѣцѣх, покрыва́етѣ стѣи по́чнрѣ, глаго́ла:

Покрѣи нѣса́ до́бродѣ́тель твое́а, Хрѣ́те, ѿ хвалы́ твое́а ѿпо́льнѣ землѣ.

Діако́н: Гдѹ помолнмса.

Покрѣи, влады́ко.

Іере́й же, покaднѣх покрово́х, сѣрѣчь, воздѹхѣх, покрыва́етѣ ѿ ѡко́а, глаго́ла:

Покрѣи́ насѣх крѡво́мѣх крнѣ́лѣ твое́ю ѿ ѡ́женнѣ ѡ насѣх вра́гаго врага́ ѿ ѣспѡрѣ́тага. Оуми́рнѣ жнѡчѣх насѣх, Гдѣ, помнѣ́лн насѣх, ѿ мѣ́рѣх твое́и, ѿ спасѣ́нїа дѹшы́ насѣх, ѿкѡ блѣ́гѣх ѿ чело́вѣколю́бецѣх.

Та́же прѣ́мѣх сѣ́енннѣх кадіальннцѣх, каді́чѣх прѣдо́жѣнїе, глаго́ла трї́жды:

Блѣ́гословѣ́ннѣх бѣ́гѣх насѣх, снѣ́це блѣ́гово́лнѣвнѣх, сла́ва тебе́.

Діако́нѣх же на ко́емждѡ глаго́летѣх:

Всѣгда́, ны́нѣ ѿ прнѣнѡ, ѿ ко вѣ́кн вѣ́кѡвѣх, а́мннѣ.

ѿ покланя́ютса блѣ́гоговѣ́ннѡ ѡ́ба, трї́жды.

Та́же діако́нѣх глаго́летѣх:

Ѹ прѣдо́жѣ́ннѣх чѣстнѣ́х дарѣ́хѣх Гдѹ помолнмса.

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle. (*Dva-krát; kněz se vztaženýma rukama.*) *Po ukončení se vždy ukloní a přežehnají.*

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou. (*Bez vztažených rukou; ukloní se a přežehnají.*)

Nato políbí – kněz svatě evangelium (a prestol) – diákon svatý prestol. Pak diákon, skloniv hlavu svou ke knězi a drže orar třemi prsty pravice, dí:

Čas jest sloužiti Hospodinu. Požehnej, vладыко!

Kněz (žehnaje mu): Požehnan jest Bůh náš, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen. Pomodli se za mne, vладыко svatý!

Kněz: Hospodin nechť vede kroky tvé.

Diákon: Pamatuj na mne, vладыко svatý!

Kněz: Nechť pamatuje na tebe Hospodin Bůh v království svém, vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Diákon: Amen.

A pokloniv se, vychází z oltáře severními dveřmi (poněvadž svaté dveře se otevírají až před malým vchodem) a postaviv se na příslušném místě, naproti svatým dveřím, pokloní se, přežehná se zbožně třikrát, říká pro sebe:

Hospodine, rty mé otevři a ústa má zvěstovati budou chválu tvou.

Nato hlasitě začíná dle následujícího postupu.

Koná-li kněz proskomidii **bez diákona**, vynechávají se slova diákonova i odpovědi kněze na ně. (Dále se při liturgii vynechávají tiché dialogy mezi knězem a diákonem a různé diákonovy výzvy – např. „Požehnej, vладыко!“ apod. Jinak kněz říká a koná, co přísluší diákonovi, sám.)

Slouží-li svatou liturgií více kněží, koná proskomidii pouze jeden z nich. V době proskomidie čte žalmista hodinky: třetí a šestou (počáteční ohlas kněze na začátku čtení hodinek je místo ohlasu před přípravou Beránka).

Таже ѱаломъ ѿ.

И покладѣвъ стѣннице же и храмъ всѣхъ, вхѡдѣтъ пакѣи во стѣнѣи олтарѣ, и покладѣвъ стѣнѣи трапѣзѣ пакѣи, и стѣнниѣи, кадѣльницѣи оубо ѿлагаетъ на мѣсто евоѣ, еамъ же приходѣтъ ко іерѣю. И стѣише вѣдѣи предѣ стѣио трапѣзою, покланѣютѣа трѣижды, въ свѣѣ молѣщѣеа, и глаголюще:

Црѣю нѣбный, оубѣтѣишнтелю, дѣше истинны, ѿже вездѣ сѣи и всѣи исполнѣи, сокровѣище благихъ и жѣзни подателю: прѣиди и вѣлиѣа въ ны, и ѡчѣисти ны ѿ всѣаѣи скверны, и спасѣи, бѣже, дѣшы наша.

Глава въ вышнихъ бѣхъ, и на землѣи мѣрѣ, въ члѣвѣцѣхъ бѣговолѣнѣи. двѣжды.

Гдѣи, оубѣтѣи моѣи ѿвѣрзешн, и оубѣтѣи моѣи козвѣстѣи хвалѣи твоѣи.

Таже цѣлѣютъ, свѣщенникъ оубо стѣи ѡѣи, дѣионъ же стѣио трапѣзѣ. И поемъ подклонѣвъ дѣионъ евоѣи главо свѣщенникѣи, держѣи и ѡрѣи трѣи пѣрѣгы дѣенѣи рѣкѣи, глаголетъ:

Врема сотворѣи гдѣи, владыко, благоговѣи.

Свѣщенникъ, знаменѣи стѣи, глаголетъ:

Благоговѣи бѣи наша, вездѣи, нынѣи и прѣенѣи, и ко вѣкѣи вѣкѣи.

Таже дѣионъ: Помолѣи ѡ мнѣи, владыко свѣтѣи.

Свѣщенникъ: Да испрѣвѣи гдѣи стѣи твоѣи.

И пакѣи дѣионъ: Помани ма, владыко стѣи.

Свѣщенникъ: Да поманѣи гдѣи бѣи ко црѣкѣи евоѣи, вездѣи, нынѣи и прѣенѣи, и ко вѣкѣи вѣкѣи.

Дѣионъ же рѣкѣи: ѿмѣи.

И поклонѣа, и вхѡдѣтъ свѣренными двѣрѣи, понеже црѣкѣи двѣрѣи до вхѡда не ѿвѣрзѣютѣа. И стѣи на ѡбычнѣи мѣстѣи, прѣамѣи стѣи двѣрѣи, покланѣютѣа ео бѣгоговѣнѣи, трѣижды, глагола въ свѣѣ:

Гдѣи, оубѣтѣи моѣи ѿвѣрзешн, и оубѣтѣи моѣи козвѣстѣи хвалѣи твоѣи.

И поемъ начинѣетъ глаголати: Бѣгоговѣи, владыко.

И начинѣетъ свѣщенникъ: Бѣгоговѣио црѣкѣи:

Diákon: K Hospodinu modleme se.

Kněz, okouřiv první pokrovec, pokrývá jim svatý diskos, řka:

Hospodin kraluje, oděn jest velikolepostí. Oblékl se Hospodin v sílu a přepásal se, neboť upevnil vesmír, kterýž se nepohne. Připraven jest trůn tvůj přede všemi časy, od věčnosti jsi ty. Pozdvihují se řeky, Hospodine, pozdvihují řeky hlasy své; vzpínají vysoko proudy vod vlny své, s hlukem se pohybují vodstva mnohá; avšak nad sílu vln mořských mnohem silnější jest Hospodin na výsostech. Svědectví tvá jsou velmi jistá. Domu tvému svatost náleží, Hospodine, po všechny dny.

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыko!

Kněz, okouřiv druhý pokrovec, pokrývá jim svatý kalich, řka:

Vznešenost tvá zastřela nebe, Kriste, a země plna chvály tvé!

Diákon: K Hospodinu modleme se. Pokryj, vладыko!

Kněz, okouřiv třetí, větší pokrovec (aer), pokrývá jim obojí, řka:

Přikryj nás záštitou křídel svých a zapuď od nás každého nepřitele a odpůrce; v pokoji spravuj život náš, Hospodine, smiluj se nad námi a nad světem svým, a spasiž duše naše jako blahý a lidumil.

Pak, vzav kadidelnici, okuřuje předložené dary, řka třikrát:

Požehnaný jest Bůh náš, jemuž se takto zalíbilo. Sláva tobě!

Diákon pak pokaždé dí:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův. Amen.

Při tom se oba vždy zbožně pokloní.

Nato bere diákon kadidelnici a říká:

Za předložené důstojné dary k Hospodinu modleme se.

Kněz čte modlitbu předložení:

Bože, Bože náš, jenž jsi za pokrm celému světu seslal chléb nebeský – Pána a Boha Ježíše Krista, Spasitele, vykupi-

СЦІЕННИКЪ ЖЕ, ПРІЕМЪ КАДІАЛЬНИЦЪ, ГЛАГОЛЕТЪ МЛѢТВЪ ПРЕДЛОЖЕНІА:

БЖЕ, БЖЕ НАШЪ, НБНЫИ ХЛѢВЪ, ПІЦІЪ ВСЕМЪ МІРЪ, ГДА НАШЕГО И БГА ІНСА ХРІТА ПОСЛАВЫИ, СПСА И ИЗБАВИТЕЛА И БЛГОДѢТЕЛА, БЛГОСЛОВАЦА И ШЕЩАЮЦА НАСЪ, СЛМЪ БЛГОСЛОВИ ПРЕДЛОЖЕНІЕ СІЕ, И ПРИИМИ СЪ ВЪ ПРЕНБНЫИ ТВОИ ЖЕРТВЕННИКЪ. ПОМАНИ, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЛѢВКОЛЮБЕЦЪ, ПРИНЕСШИХЪ И ИХЖЕ РАДИ ПРИНЕСОША: И НАСЪ НЕОСЪЖДЕНЫ СОХРАНИ ВО СЦІЕННОДѢТЕКІИ БЖЕСТВЕННЫХЪ ТВОИХЪ ТЛІИИ. ІАКЪ СГІІСА И ПРОСЛАВИСА ПРЕЧТНОЕ И ВЕЛИКОЛѢПОЕ ИМА ТВОЕ, ОЦА, И СНА, И СГАГШ ДХА, НЫИѢ И ПРИСНО, И ВО ВѢКИ ВѢКШВЪ, АМІНЬ.

И ПОЕМЪ ТВОРИТЪ ШПШЕТЪ ТАМШО, ГЛАГОЛА СІЦЕ:

СЛАВА ТЕБѢ, ХРІТЕ БЖЕ, ОУПОКАНІЕ НАШЕ, СЛАВА ТЕБѢ.

ДІАКОНЪ: СЛАВА, И НЫИѢ: ГДИ, ПОМИЛШИ, ТРИЖДЫ. БЛГОСЛОВИ.

СЦІЕННИКЪ ГЛАГОЛЕТЪ ШПШЕТЪ.

ИЦЕ ОУКШ СЪТЪ НЕДѢЛА:

ВОСКРЕСЫИ ИЗЪ МЕРТВЫХЪ ХРІТОСЪ ИСТИННЫИ:

ИЦЕ АИ ЖЕ НИ:

ХРІТОСЪ ИСТИННЫИ БГЪ НАШЪ, МОЛИТВАМИ ПРЕЧИСТЫА СВОЕА МТРЕ, ИЖЕ ВО СТЫХЪ ОЦА НАШЕГШ БАСИЛА, АРХІЕПІСКОПА КЕСАРИИ КАППАДОКІИСКІА, ВЕЛИКАГШ, И ВѢХЪ СТЫХЪ, ПОМИЛШЕТЪ И СПАСЕТЪ НАСЪ, ІАКЪ БЛГЪ И ЧЕЛОВѢКОЛЮБЕЦЪ.

ДІАКОНЪ: АМІНЬ.

ПО ШПШЕТѢ ЖЕ КАДИТЪ ДІАКОНЪ СГОЕ ПРЕДЛОЖЕНІЕ: ТАЖЕ ШХОДИТЪ, И КАДИТЪ СТУЮ ТРАПЕЗЪ КРЪГОМЪ КРЕТОВІДИНО, ГЛАГОЛА ВЪ СЕБѢ:

ВО ГРОБѢ ПЛОТКИ, ВО АДѢ ЖЕ СЪ ДШЕЮ ІАКШ БГЪ, ВЪ РАИ ЖЕ СЪ РАЗБОЙНИКОМЪ, И НА ПРѢОЛѢ БЫАЪ СЪИ ХРІТЕ, СО ОЦЕМЪ И ДХОМЪ, ВЕА ИПОЛНААИ НЕОПІСАНЫИ.

tele a dobrodince, žehnajícího nám a posvěcujícího nás, sám požehnej předložení toto a přijmi je na nadnebeský oltář svůj. Rozpomeň se jako blahý a lidumil na ty, kdož je přinesli a za kteréž přineseno jest, a nás neodsouzeně zachovej v posvátném vykonávání Božských Tajin tvých. Aby se světilo a velebilo přečestné a velikolepé jméno tvé, Otce i Syna i Svatého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Potom k zakončení proskomidie říká:

Sláva tobě, Kriste Bože, naděje naše, sláva tobě!

Diákon: Sláva Otci i Synu i Svatému Duchu, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Hospodi, pomiluj. Požehnej!

Kněz říká malé propuštění: (Vstavši z mrtvých) Kristus, pravý Bůh náš, na přimluvy přečisté Matky své, svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Diákon: Amen.

Po tomto zakončení okuřuje diákon svaté předložení, pak odchází ke svatým dveřím, odhrnuje oltářní oponu a poté okuřuje svatý prestol okolo na způsob kříže, celý oltář, ikonostas, kněze a celý chrám, řka pro sebe (při okuřování prestolu):

Ve hrobě s tělem, v pekle s duší co Bůh, v ráji pak s lotrem a na trůně s Otcem a Duchem, vše nevystižitelně naplňuje, byl jsi, Kriste!

A pak okuřuje dál, říká žalm 50. / 51.: Smiluj se nade mnou, Bože...

Po okouření chrámu vchází diákon opět do oltáře, okuřuje svatý prestol a kněze; poté odloží kadidelnici a přistupuje ke knězi. Postavivše se oba před svatým prestolem, modlí se každý pro sebe (kněz se vztaženýma rukama), řkouce:

Králi nebeský, Utěšiteli, Duchu pravdy, jenž jsi všude přítomen a vše naplňuješ, poklade blaha a dárce života, přijď a usidliž se v nás a očistiž nás od všeliké skvrny a spasiž, Blahý, duše naše. *(Jedenkrát)*